

Memòria 2022

Centre d'Estudis Arxiu Vilabesòs

Introducció:

En el marc del procés de remodelació de les cases barates de Bon Pastor a principis de 2010, i a proposta de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor, es va aconseguir que una illa de cases barates fos reservada com a equipament públic, i es va demanar la possibilitat de que acollís un museu. Aquesta proposta va ser acollida pel Districte de Sant Andreu i tramesa al MUHBA (Museu d'Història de Barcelona).

A finals de 2013 des de la Vocalia de Memòria Històrica de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor, i amb el suport i col·laboració del Centre d'Investigació Polis de la Universitat de Barcelona es desenvolupa un procés de participació ciutadana per difondre l'història del Bon Pastor. Aquest projecte comptà des del principi amb el suport del Districte de Sant Andreu. En febrer de 2014, sota el lema *Fem la Memòria del Bon Pastor*, des de la mateixa Associació de Veïns i Veïnes es va demanar a tots els conciutadans que aportessin fotografies i documents, escrits o dibuixos que ajudin a construir el passat i el present de Bon Pastor. Tanmateix, com a resultat de diversos tallers i jornades de treball, es decideix crear en diversos indrets del barri uns espais de memòria o punts d'interès cultural que recordin des del passat industrial a les lluites veïnals.

En anys posteriors s'ha continuat treballant en la sensibilització veïnal i institucional, desenvolupant-se altres actuacions: la creació d'una exposició itinerant, *Bon Pastor un territori canviant*, que es presenta al Mercat Municipal, Biblioteca, Casal d'Avis, etc.; conferències en centres escolars; en rutes guiades pel barri, les quals formen part de la oferta d'itineraris urbans del MUHBA; concurs fotogràfic d'un dels símbols dl barri, *La Morera Blanca*, i posterior exposició; etc.

El juliol de 2020 es posa en marxa un grup de treball que té com objectiu crear l'Arxiu Històric del Bon Pastor, que hauria de tenir la seva seu al futur equipament. En juny de 2021, en la *III Jornada de Recerca Històrica dels barris de Barcelona*, Josep Maria Romero presentà el projecte de creació d'un Arxiu Històric del Bon Pastor.

Actuacions 2022

- Des de febrer, el grup de treball de l'Arxiu Històric, embrió del que serà el Centre d'Estudis Vilabesòs, va participar en el seguiment de les obres de *l'Espai museístic de les Cases Barates de Sant Andreu-MUHBA del Bon Pastor*, així com dels projectes de les mitgeres i mura de la plaça Félix Rodríguez de la Fuente i de l'Espirai en la zona d'espai públic del habitatges de la Fase IV de la remodelació de les cases barates.
- El 5 de març l'AH participà en l'homenatge i inauguració dels jardins dedicats a l'activista veïnal Isabel Domínguez Paniagua, entre la sortida del metro i el nou mercat del Bon Pastor.
- El 7 de març es va presentar l'exposició *Bon Pastor, un territori canviant* en el CEM (Centre Esportiu Municipal) Valentí Chavarría, gestionat per l'Agrupació Esportiva Bon Pastor.
- El 12 de març es va organitzar la *Ruta històrica sobre la memòria del barri del Bon Pastor*, en la qual s'informa des dels orígens del barri fins a la seva remodelació, i que va incloure la visita a un habitatge antic del barri de cases barates i un de nou.
- El 15 de març en la Biblioteca de Bon Pastor es va realitzar una taula Taula rodona sobre els polígons de cases barates de la ciutat i la memòria de les persones que els han habitat. Amb la participació del veïnat dels barris de Baró de Viver, Eduard Aunós, Can Peguera i el Bon Pastor. L'acte s'acompanyarà amb la projecció de l'audiovisual *Més veïnes*, dirigit per Lisa Marrani i Vera Livia García.
- El 20 d'abril, en la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes es procedeix a fundar el Centre d'Estudis-Arxiu Vilabesòs, amb l'objecte d'estudiar i difondre la història dels barris de Bon Pastor i Baró de Viver. La junta gestora està formada per Josep Maria Romero Macías, president; Lázaro Julio Pernas López, secretari; Enrique García Melenchón, tresorer; i Genaro Villagrasa Alcaide, vocal.

- El 7 de maig el CEA Vilabesòs va estar present en la Fira d'Entitats organitzades en el marc de la Festa Major del barri.
- El 12 de maig es va participar en les Jornades *d'Inmigració, habitatge i dret a la ciutat*, organitzades en el MUHBA Oliva Artes de Poble Nou.
- El 13 de maig jornada de treball amb el Museu de l'Habitatge Urbà de París, MUBA, Districte i CEA Vilabesòs. Visita obres a l'espai museístic.
- El 30 juny es va assistir a l'acte de cloenda del Cicle Memòria de les lluites pel habitatge obrer, celebrades al MUHBA Oliva Artes de Poble Nou.
- Juliol, seguiment de les obres d'urbanització IV Fase, i col·locació d'un espai de memòria que reproduïx l'antic segell de l'Associació de Caps de Família (1968)..
- El 24 de maig es presenta inscripció i Estatuts del CEA Vilabesòs a la Direcció General de Dret, Entitats Jurídiques i Mediació de la Generalitat de Catalunya per a la seva aprovació.
- El 16 de setembre la Generalitat de Catalunya inscriu el CEA Vilabesòs a la secció 1a del Registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.
- El 15 d'octubre, en el marc del *Festival Va de Besòs*, organitzat pels ajuntaments de Barcelona, Santa Coloma de Gramanet, Sant Adrià de Besòs, Montcada i Reixach i el Consorci del Besòs, es va presentar l'exposició *La línia del temps*.
- El 19 d'octubre a la Biblioteca Bon Pastor es va presentar el llibre *Una Casita junto al río*, de la qual és autor Genaro Villagrasa, membre del CEA Vilabesòs.

- Novembre, seguiment de les obres d'un dels tretze espais de memòria del barri, la Morera Blanca.
- El 10 de novembre tramitació definitiva de la Targeta de Identificació Fiscal de l'Agència Tributaria.
- El 12 de novembre es va reunir a Barcelona la Xarxa europea de museus de ciutat, entre les seves activitats es va incloure la visita a l'espai museístic, en la qual van fer d'amfitrions el MUHBA i el CEA Vilabesòs.
- El 18 de novembre es va inaugurar la 4 Fase de la remodelació de les Cases Barates (construcció habitatges i urbanització espai públic de l'entorn), en la qual s'inclouen dos espais de Memòria, l'Espirai, de la qual són autors J. Henrich i el CR Polis, i l'escut de l'antiga associació de Caps de Família amb la placa que recorda el naixement de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor (1976).
- El 19 de novembre, Salvador Angosto i Josep Capsir, van fer la primera visita oficial guiada el CEA Vilabesòs.

Reunions institucionals:

Junta Gestora y Directiva CEA Vilabesós:

20 de juny a la Biblioteca de Bon Pastor

7 de juliol a la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor

9 de setembre a la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor

28 de setembre a la Biblioteca de Bon Pastor

5 de desembre a la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor

Consell Redacció revista *Bissocium*:

6 de setembre a la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor

17 d'octubre a la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor

1 de desembre a la seu de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bon Pastor

Pressupost:

No es va produir activitat econòmica al llarg de 2022 ja que l'entitat estava en tràmits d'aprovació. Les despeses van ser assumides pels socis fundadors de l'entitat.